

Vad är god vetenskap?

Vetenskaplig kunskap är viktig i dagens kunskapssamhälle. Forskningen står som garant för kunskapens kvalitet. Men på vilket sätt den vetenskapliga forskningen borgar för kunskapens tillförlitlighet är ofta mer oklart. Hur olika kan vetenskapliga kvalitetsideal vara, och hur lika är de trots allt? Idéhistorikern Rangnar Nilsson granskar i sin avhandling vad som kan rymmas inom ramarna för den auktoriserade vetenskapliga kunskapens domäner.

Avhandlingsförfattaren har jämfört hur forskare inom tre skilda discipliner beskriver och bedömer kvalitet inom sina egna discipliner. De studerade disciplinerna är statsvetenskap, litteraturvetenskap och fysik. Syftet är att undersöka hur den interna synen på forskningens och vetenskapens kvalitet och legitimitet varierar inom forskarsamfundet, och hur den kan knytas till olika villkor för den vetenskapliga verksamheten.

Undersökningen är baserad på omdömen om vad som är bra och dålig vetenskap i utlåtanden som ämnesexperter skriver om de arbeten som kandidater till akademiska tjänster lämnat in som meriter. Den sträcker sig över två perioder mellan åren 1950 och 1995. På det viset kan både skillnader och likheter mellan ämnena, och förändringar och konstanta drag över tid analyseras.

Variationen i forskares uppfattningar om och beskrivningar av den egna vetenskapen kopplas i studien ihop med en del interna villkor, som vilka forskningsobjekt man studerar och vilka förutsättningar det ger arbetet. Rangnar Nilsson konstaterar att objektens natur tycks kunna påverka ambitionen till internationalisering eller till att nå ut till allmänheten med sina verk och sina resultat.

Fysikerna betraktar internationellt presenterad forskning som bättre och mer tillförlitlig. Litteraturforskarna är mycket mer intresserade av forskarnas insatser för att sprida sin forskning till allmänheten på olika sätt. Denna skillnad kan tänkas hänga samman med de båda forskningsområdenas förutsättningar. Fysikernas forskningsobjekt är lika tillgängliga för forskare runt om i världen, och med tiden lika otillgängliga för allmänheter runt om i världen. Det kan ha bidragit till att fysiken (och möjligen andra naturvetenskapliga områden) är mer internationaliserad. Litteraturforskarnas objekt är däremot lättare att dela med en svensk allmänhet, eftersom ämnet traditionellt ägnat sig mer åt svensk litteratur än utländsk.

Statsvetenskapen uppvisar en tydlig förskjutning mot ett över tid ökat intresse för internationaliserad forskning. I deras interna kvalitetsbedömningar är däremot intresset för kandidaternas kontakter med det omgivande samhället svalt. Detta trots att statsvetare så ofta tycks framträda i media i olika sammanhang, och att deras forskning i hög grad kommit att handla om dagsaktuella politiska processer och händelser. I sina inomvetenskapliga bedömningar framstår statsvetarna som betydligt snävare inriktade mot sitt eget forskarsamfund än någon av de andra disciplinerna. Kanske har det att göra med att samhällsvetenskaperna är relativt unga discipliner, där redan tydligt professionaliserade forskare från början satt agendan. På det viset blir det tydligt i avhandlingen att olika faktorer inverkar på forskarnas egen syn på den vetenskapliga verksamheten och på deras eget arbete.

Avhandlingens titel: **God vetenskap. Hur forskares vetenskapsuppfattningar uttryckta i sakkunnigutlåtanden förändras i tre skilda discipliner.**

Disputationen äger rum fredagen den 6 mars 2009 kl. 10.00

Plats: Lilla hörsalen, Humanisten, Renströmsgatan 6

Opponent: Professor Thomas Kaiserfeld, KTH, Stockholm

Avhandlingen kostar 250 kr och kan beställas från Göteborgs universitetsbibliotek, e-post:

acta@ub.gu.se

För ytterligare information kontakta Rangnar Nilsson, tel (arb.) 031-786 58 87 eller

e-post: rangnar.nilsson@idehist.gu.se